



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

3. Ingenium solers.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

Sed vigor ingenij quondam velocis, in alas,
Inque pedes abiit, nomen quod & antè, remansit.

Quid sibi hoc: *ingenium in alas abiit*? In Pegaso jam diximus, illum ad musas non esse natum, quem deficit celeritas inveniendi. Si elaboraturo poema: Si texturo orationem Rhetoricam: si dicturo ad populum, stillatim tantum labuntur in mentem verba, non habet is quod metuat, ne obruatur eloquentiæ flumine. Neque Dædalum aget, vel nepotem Dædali, si laboriosè quidem tundat incudem, nihil tamen nisi lentè extundat. Ingenium *Perdix*, etiam avis factus, retinuit, sed in alis duntaxat, quibus nequitiam suam texit. (b) Apud Pierium lib. 24. *Perdix, astutia prava* hieroglyphicum est. Quid enim? ex alto præceptus actus, mutatur in avem sui nominis; quâ quid astutius & nequius? homines, inquit Pierius, improbi cum à Sapientiæ (scilicet Athenarum) arce deciderint, à rectis honestisque studijs alieni facti, tametsi astutia freti aliqua, suis in rebus excellere videantur, hisque tractandis super alios attonli, sordidis tamen rebus impliciti, nihil sublime sapiunt, sed perdicum instar humi volitantes, dolis & fraudibus subnixi, rem quocumque modo student facere; quibus ars est vaferrima ad elabendum, capturamque declinandam, quod Græci dicunt *ἐκπεδίσειν*, *perdicum more se extricare*.

III. (c) Meritò celebratur ab omnibus artificium Dædali; quid enim ingeniosius?

----- geminas opifex libravit in alas

Ipse suum corpus, motaque pendit in aura.

Verè Poëta:

----- grande doloris

Ingenium est, miserisque venit solertia rebus.

Quid ars possit & ingenium, atque depromptum ab utroque consilium Dædalus verbis ostendit & factis.

----- Terras licet, inquit, & undas

Obstruat; at cælum certè patet, ibimus illac;

Omnia possideat, non possidet æthera Minos:

Dixit: & ignotas animum divertit in artes,

Naturamque novat;

Dum ex homine efficit volucrem. Tanta vis inest menti, celeres habenti motus; nullis claudi potest repagulis; altius evolat, & super obstantes difficultates eluctatur. De hac Ovidius lib. 4. *Trist.*

Sola

(b) *Ingenium vaferrim.* (c) *Ingenium solers.*

Sola nec infidias inter, nec militis ensem,
Nec mare, nec ventos, barbariémque timet,

Et lib. 3. Eleg. 7.

En ego cum patria caream, vobisque, domoque,
Raptaque sint, adimi quæ potuere mihi.

Ingenio tamen ipse meo comitorque, fruorque:
Cæsar in hoc potuit juris habere nihil.

Quantò viribus prævaleat ingenium, apologus docet. Leo comprehensus laqueo, totis viribus vincula disrumpere conabatur; quò autem majore conatu restim trahebat, hòc arctiùs implicabatur. Vulpes illac iter habens, cum hoc esset intuita: Non viribus, inquit, mirex, istinc evades, sed ingenio. Relaxandus est laqueus & dissolvendus, non trahendus. Quod cum leo fecisset, soluto nexu liber evasit. Et solertia quid valeat, videmus in sciuro, quantillo animalculo, cui cauda petasi instar, est in sole pro umbraculo: in transiliendis arboribus pro ala: in tranandis, dum cortici insistit, aquis pro velo. In proverbium abiit: *Dadali ala.* cum quis urgente necessitate ad subita confugit confilia,

IV. (d) Monitis suis Dædalus partes omnes boni parentis explevit. Audiamus Nasonem:

Instruit & natum; mediòque ut limite curras,

Icare, ait, moneo: ne, si demissior ibis,

Unda gravet pennas: si celsior, ignis adurat:

Inter utrumque vola.

Et 2. de arte.

Nam sive ætherias vicino Sole per auras

Ibimus, impatiens cera caloris erit.

Sive humiles propiore freto jactabimus alas,

Mobilis æquoreis penna madescit aquis.

Pari ratione Phaëtonem suum Phœbus monuit lib. 2. Metam.

Altiùs egressus cœlestia signa cremabis,

Inferius terras: *medio tutissimus ibis.*

Itaque primò observandum erat Icaro: *inter utrumque vola.* Hoc est. *Medium tene.* Horat. lib. 2. Carm. Od. 10. Auream vocat mediocritatem, & monet:

Rectiùs vives, Licini, neque altum

Semper urgendo, neque dum procellas

G g 2

Cautus

(d) Parentum officio.